

DVIVEIDĖ POLITIKA

Dabartinė Argentinos vyriausybė pasižymi savo aiškiu nusistatymu — vakarietiškos krikščioniškos ideologijos pripažinimu. Iš to nuosekliai plaukia jos veiksmai. Vyriausybės politika, skelbiami įstatymai, ministerių kalbos neturi dviveidiškumo, kaip dažnai pasaulio politikoj būna.

Antroje rugsėjo mėn. pusėje Vašingtone vyko Amerikos valstybių užs. reik. ministerių konferencija, kurios svarbiausias dienotvarkės punktas — pasmerkti Castro destruktivinę įtaką kontinento valstybėse ir ieškoti būdų tam sustabdyti.

Labiausiai sukilėlių paliestos yra Bolivija ir Venecuela, nors nei viena Amerikos valstybė nėra laisva nuo Kubos pragaištingos įtakos. Kubos kruvinasis režimas, žemindamas gyventojų pragyvenimo lygį, leidžia didžiules sumas kelti neramumus, organizuoti sabotažo veiksmus, ginkluotą terorą Pietų Amerikos kraštuose.

Toje konferencijoje Argentinos min. Nicanor Costa Mendez rugsėjo 23 d. pasakyto kalboje pabrėžė programinius punktus savo atstovaujamos vyriausybės. Keletą ištraukų čia paduodame:

“Kadangi Kubos agentų ginkluotas terorą prieš P. Amerikos valstybes nėra nukreiptas prieš tą ar kitą valstybę, bet prieš visus mūsų žemyno kraštus, gerai organizuotas ir centralizuotas, tai ir pasipriešinimas prieš

ji turi būti visuotinas, vieningas ir organizuotas. Visa energija turime pasmerkti tą Kubos akciją. Bet ne vien tik Kubos.

“Sovietų Sąjunga viena ranka mums, P. Amerikos valstybėms, siūlo tartum savo draugystę, tačiau kita ranka remia ir palaiko Kubos valdžią, kad brautųsi į mūsų vidaus reikalus, kad griautų mūsų priimtus gyvenimo principus, kad stengtųsi nuversti pastatytas vyriausybes.

“Noriu formaliai pareikšti, kad Argentinos respublika yra pasiryžusi svarbiausiai priemonei, tai yra ginkluotą pajėgų panaudojimui prieš Kubos valdžią, kada pakankamas valstybių skaičius tai nutars ir bus palankios tam sąlygos.

“Pareiškiau solidarumą su kubiečiais, kurie pasitraukę iš savo krašto, organizuojasi atgauti savo salai laisvę, rizikuodami savo turtą ir gyvybę”.

Kitoje vietoje savo kalbos min. Costa Mendez sako norįs, kad ši 12-ji konferencija, nepalikta Amerikos istorijoj kaip Miuncheno sutartis (įvykusi rugsėjo 29 d. 1938 m. tarp Anglijos, Italijos ir Prancūzijos ir patvirtinusi Hitlerio prašomą Čekoslovakijos padalinimą, kas privedė prie paskutiniojo pasaulinio karo) ir kad jos simboliu nebūtų Čemberleno lietsargis.

Aišku, ne visų dalyvių buvo toks aiškus nusistatymas. Kai kurie nori įtikti ir šetonui ir Dievui. Nenorėtų prarasti savo ne-

priklausomybę, bet nenorėtų pyktis ir su raudonaisiais.

Pagaliau, buvo pavesta Amerikos Valstybių Organizacijos (OEA) sekretoriui, kad įteiktų Jungtinių Tautų sesijai visą kaltinamąją medžiagą apie Kubos veiksmus.

Bendra stebėtojų nuomone, OEA parodžiusi, kad iki šiol panaudojo visas priemones, išskyrus ginklų jėgą, pasipriešinimui Kubos griaunančiai politikai. Kas toliau? — Tai priklausys nuo Jungtinių Tautų ir Kubos elgsenos.

Kiti mano, kad Castro agresijai sustabdyti jokie susitarimai ar nutarimai yra nereikšmingi — reikia arba jėga ir veiksmais prieš ją išeiti arba nulenkti galvą.

J. A. VALSTYBĖS

• JAV-se vasaros kraščių gaisrai jau sunaikino apie 50.000 ha miškų.

• Jungtinių Tautų sekretorius U Thant pranešė, kad jo turimomis žiniomis, Š. Vietnamui draugingos valstybės, ruošiasi siųsti savanorius karius padėti komunistiniams daliniams. Jis ragina JAV nutraukti bombardavimus ir pradėti taikos derybas. U Thant, paskutiniu metu, pradėjo krypti į komunistinį bloką.

• Jungtinių Tautų sesija. Birželio 19 d. buvo susaukta nepaprasta sesija, kuri rugsėjo 19 d. tapo “normalia” pagal Jungtinių Tautų statutą. Tai 22-asis posėdžių periodas, kurio darbotvarkėje yra 95 punktai, jų tarpe vėl žydų-egiptiečių karas ir jo pasekmės. Sesijoj dalyvauja 122 valstybių atstovai.

• Viesulas “Sara”, eidamas 224 klm. per valandą smarkumu, nusiaubė JAV-ų sala Wake, Didž. vandenynė.

70 M. POP. POVILUI VI

Rugsėjo 26 d. Šv. Tėvui suėjo 70 metų amžiaus. Vatikano mieste iškeltos vėlavos, bet jokių kitokių iškilnių nebuvo.

• Švedija nuo rugsėjo 3 d. pakeitė transito taisykles. Ji buvo vienintelė šalis Vak. Europoje, kur buvo važiuojama kairiąja kelio puse. Pakeitimas kainuos apie 120 milj. dolerių — autovežim� pertvarkymui, plentų ir sankryžų pritaikymui ir instrukcijoms bei gyventojų švietimui. Pakeitimą nulėmė turizmas — atvykstantieji į Švediją turėdavo daug nelaimių ir švedai išvykę Europon taip pat negalėdavo priprasti prie dešinės rankos.

• Texas valstijai grėsia potvynis, kurio dar nebuvo atmenamais laikais. Uragano “Beulah” pasekmėje prasidėjusios liūtys patvindė upes, kurios gali užlieti 104.000 kv. klm. plotą (dvigubai didesnį kaip 1939 m. Lietuva).

• Rugsėjo 26 kelis kart sudrebėjo žemė centralinėje Čilėje. Kai kur kasyklose sugriuvo tuneliai, tačiau žmonių aukų nėra, nors daug panikos buvo.

“EL TIEMPO”

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 937.549
Director responsable — A. STEIGVILA

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL	Concesión N° 1384
	Franqueo Pagado
	Tarifa Reducida
	Concesión N° 411a

Vyskupas V. Brizgys.

BRANGŪS LIETUVIAI

Kreipiuosi į jus ne eiliniu reikalu, kuris ateityje nepasikartos. Lietuvos vyskupai dar laisvės metais svarste gaumybę sukurti kokį nors lietuvių paminklą sv. Petro bazilikoje Romoje Pasaulio ir Lietuvos tragedija sukludė jiems tai įgyvendinti.

Tuo po antrojo pasaulinio karo vyko po sv. Petro bazilika archeologiniai tyrimai. Jų metu buvo po 1700 metų atkastas sv. Petro karstas. Prieš tai jis buvo patikrintas tik imperatoriaus Konstantino laikais. Atkastoje erdvėje nutarta įruosti kelias koplyčias. Tada buvo galimybė ir lietuviams vieną gauti. Arkivyskupas Metropolitai Juozapas Skvireckas (1959.12.3) ir Vyskupas Vincentas Padolskis (1960.5.3) kreipėsi į mane, kad aš sutūčiau surinkti šiam tikslui lėšas. Aš vos tik atvykęs į Ameriką, su Amerikos lietuviams santykių turėjau dar mažai, tremtiniai visi buvo tik naujakuriai: nepasitikėjau galįs tai padaryti ir atsakiau. Koplyčios teko kitiems.

Praėjusiais 1966 metais buvo mums pasiūlyta iš Vatikano dabar tokią koplyčią iškasti arti sv. Petro karsto. Aukštose pareigose esą lietuvių prieteliai gavo neformalų ir Sventojo Tėvo pritarimą. Pasiteiravę Amerikoje, Kanadoje, Europoje, Pietų Amerikoje daugelio lietuvių kunigų ir pasauliečių nuomonės, mudu su a.a. Vyskupu Pranciškum Braziu šių 1967 m. gegužio mėnesį pasirašėme tuo reikalu prašymą sv. Petro bazilikos administracijai. Teigiamas atsakymas buvo gautas liepos mėnesį. Žodžiu ir raštu yra sutarta, kad sv. Petro bazilikos kriptoje, arti sv. Petro karsto bus iškasta ir įruosta lietuvių tautos vardu koplyčia. Sv. Marijos Gailestingumo Motinos — Aušros Vartų Vilnuje titulu koplyčia bus skirta lietuvių tautos kankinių atminimui. Altoriaus sienoje bus Aušros Vartų — Gailestingumo Motinos paveikslas mozaikos kopija. Dviejų sienų, kiekviena po 32 ketvirtainius metrus, ir tokio pat ploto lubų bei grindų projektus paruoš lietuvių menininkai. Apie visus projektus, Garbės ir Darbo Komitetus visuomenė bus informuojama. Koplyčia turėtų būti viso pasaulio lietuvių paminklas. Prašome todėl kiekvieną lietuvi prisidėti nors maža auka. Labai pageidautina, kad šiam tikslui būtų sudarytas komitetas kiekviename krašte. Visos išlaidos siektų apie 70.000 dolerių. Viso pasaulio lietuviams tai nedidelė suma. Jeigu laiku surinksime lėšas, koplyčia gal bus įrengta 1968 metais. Pasiryžkime ir sukurkime mūsų tautos paminklą šalia sv. Petro karsto Romoje.

DIDINGAS LIETUVIŲ SENELIŲ ŽIDINIO naudai **VAKARAS** įvyks rugsėjo 30 d. 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avellaneda.

Meninę programą išpildys:

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOSJE MENO MĖGEJŲ GRUPĖ, vadovaujama p. Ir. Andruškaitės-Stankevičienės ir S. L. Arg. Jaunųjų Ansamblio, vad. p. Ir. V. Simanauskienės. Taip pat kiti įvairumai. Veiks “Birutės” draugijos tvarkoma loterija. Šokiams gros orkestras. Bilietus prašome įsigyti iš anksto.
Vakaro Rengimo Komisija.

• Spalių 1 d. 11 val. bus laikomos mišios už visus Lietuvos Centro mirusius narius, Santo Cristo bažnyčioje, Av. Cruz y J. L. Suarez. Vėliau — pietūs L. Centre iš anksto užsisakiusiems.

A. L. Centro Valdyba.

A. L. CENTRO IŠKILMINGAS 41 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS — Spalių 7 d. 21 val. šeštadienį, dr. Jono Basanavičiaus vardo salėje, Tabare 6950, Villa Lugano.

PROGRAMOJE:

Organizacijų ir spaudos atstovų sveikinimai.
ALC Mažųjų Papartynas. Vadovauja R. Rukšėnaitė ir V. Ziukaitė.
ALC Tautinių Šokių Ansamblis su naujais šokiais ir drabužiais; vad. L. Lemberis.
ALC Choras “Aušra”; vad. komp. Vacl. Rymavičius. Solistės — M. Zavickienė ir Z. Valadkaitė.
Šokiams gros ALC orkestras vad. J. Wychlo ir plokštelių muzika.
Prie stalų bendros vaišės. Įėjimas — laisva auka.

A. L. Centro Valdyba.

• Kolumbijoj nukrito vienas autobusas į 400 metrų gylio prarają. Mirė 20 keleivių ir daug sužeistų.

• Naujoje Žemėje, prie Š. Amerikos kranto, nukrito čekoslovakų lėktuvas ir žuvo 36 keleiviai, o sužeistų 33.

PAS MUS

• Rugsėjo 16 buvo paminėta “Išlaisvinimo Revoliucijos” 12 metų sukaktis. Stella Maris koplyčioje atlaikytos pamaldos už mirusį generolą Ed. Lonardį ir kitus žuvusius tos revoliucijos dienose.

• Požeminių traukinių administracija pranešė stotyse esančių kioskų savininkams, kad griežtai draudžiama išstatyti ir parduoti pornografinius leidinius. Nebojantiems to draudimo, bus atimta prekiavimo teisė.

• Norvegijos karalius Olav V, lankydamas P. Amerikos šalis, rugsėjo 16 atvyko Argentinon, kur viešėjo 5 dienas.

• Tiltas tarp Argentinos ir Urugvajaus, tarp Fray Bento ir Puerto Unzue miestų, ant Urugvajaus upės, buvo numatytas statyti jau 1961 m. Argentina jau anksčiau buvo patvirtinusi šią statybą, dabar patvirtino ir Urugvajaus parlamentas ir ministerių kabinetas.

• Žibalo produkcija rugpjūčio mėn. padidėjo 10,5% palyginus su pereinamųjų metų tuo pačiu mėnesiu. Per 8 mėnesius šiais metais gauta 11.824.800 kub. mtr. nevalyto žibalo.

• Pirmųjų 7 mėnesių bėgy prekybos su užsieniu balansas buvo palankus Argentinai — išvežta prekių už 391 milj. dolerių daugiau, negu įvežta.

ATŽALYNAS

kviečia visus — didelius, mažus ir senus į savo

METINĖ ŠVENTĖ

Bus vermtas su menine programa, o paskui šokiai prie puikaus orkestro. **ATVYKITE!**

21 spalių, 21 val. Lietuvių Salėje, Brasil 835, Avell. Įėjimas: \$ 500 — vaikams veltui.

BERISO LIET. “MINDAUGO” DRAUGIJA

— spalių 12 d. ruošia pavasario sutikimą. —

12 val. asado pietūs draugijos patalpose. Laukiame svečių iš Beriso lietuvių organizacijų ir iš Buenos As. Įėjimas: vyrams \$ 300; moterims \$ 250. Vakare vyks “sapo” žaidynių pirmenybės.

Valdyba.

Okupuotoje LIETUVOJE

SUKAKTUVININKAI

Rugsėjo 7 d. 60 metų amžiaus suėjo dailininkui Telesforui Kulakauskiui. Dabar jis yra pasižymėjęs grafikas — knygų iliustratorius. Dar būdamas Kauno Meno mokyklos studentas jau buvo žinomas laikraščių bendradarbis — šaržistas. Šiuo metu taip pat yra dėstytojas Kauno Taikomosios Dailės institute, kuriuo yra virtusi mokykla, kurioje T. Kulakauskas kada mokėsi.

• Jozui Miltiniui, Panevėžio dramos teatro meno vadovui, rugsėjo 3 d. suėjo 60 metų amžiaus. Gerbėjai ta proga liudija, kad "jubiliatas šiandien pilnas energijos ir drąsių kūrybinių minčių, kurias artimausioje ateityje žada įgyvendinti scenoje".

ŽIBALAS ŽEMAITIJOJ

• Gauti rezultatai rodo, kad Lietuvoje bus surasti pramoniniai naftos telkiniai. Tai tik laiko klausimas, rašo V. Saulėnas, Lietuvoje veikiančios naftos žvalgybos ekspedicijos vyr. geologas (Tiesa, '67, rugp. 3).

Didžiausios naftos perspektyvos esančios Žemaitijoje, — Gargždų, Plungės apylinkėse. Pradėti ieškoti taip pat ties Mažeikiais ir Nida.

Dėl Nidos esą daug smerkiančių balsų: Nėringą, kaip nepakartojamo grožio kampelį, reikia išsaugoti. Bet grėžėjai ramina, kad "vienas grėžinys Nėringai žalos nepadarys, o geologams jis duos daug vertingos medžiagos". Bet, jei rastų tekančią šaltinį, tai klausimas, koks

būtų Nėringos likimas. Jį spręstų Maskvoj. Juk ir lietuviai naftos ieškotojai dirba gi ne Lietuvos, o Rusijos naftos ministerijos pavedami bei įsakinėjami.

Kybartų apylinkėse gauti grėžimų rezultatai pasirodė esą germenki. Ten ieškojimo darbai nutraukti. Bet, sako, ieškotojai dar kartą grįšią ir į Lietuvos pietvakarius.

• Dzūkija šiemet esanti turtinga įvairiais vaisiais. Žmonės skuba vežti obuolius, uogas į Alytaus vynu fabriką. O čia, anot Tiesos (rugs. 6) korespondento, vaisių priėmimas taip suorganizuotas, kad atvežusiems tenka praeiti kančių kelius. Pirmadienį, rugsėjo 4, daugelis laukė ištisą naktį ir rytą, o 11 valandą sulaukė raštelį ant durų, kad obuolių nepriims. 40 žmonių su 20 vežimų turėjo grįžti namo.

Rugpiučio 21 buvę atvykę keliolika žmonių su šermukšnių uogomis. Liepė atvykti kitą ketvirtadienį, rugp. 28. O kai atvyko, tai išgirdo: nelaukit, neimsim jūsų šermukšnių.

Fabrikas aiškina, kad neturi sandėlių, be to, jau baigia vykdyti planą, o čia tuos vaisius veža ir veža...

Beje, tų vaisių didžiuma iš sodybinių sodų, taigi "nesocialistiški", be plano išaugę, privatinikiškai suskinti... Su tokiais "naujoji klasė" nemato reikalo skaitytis.

(ELTA)

NAUJOS PROGRAMOS

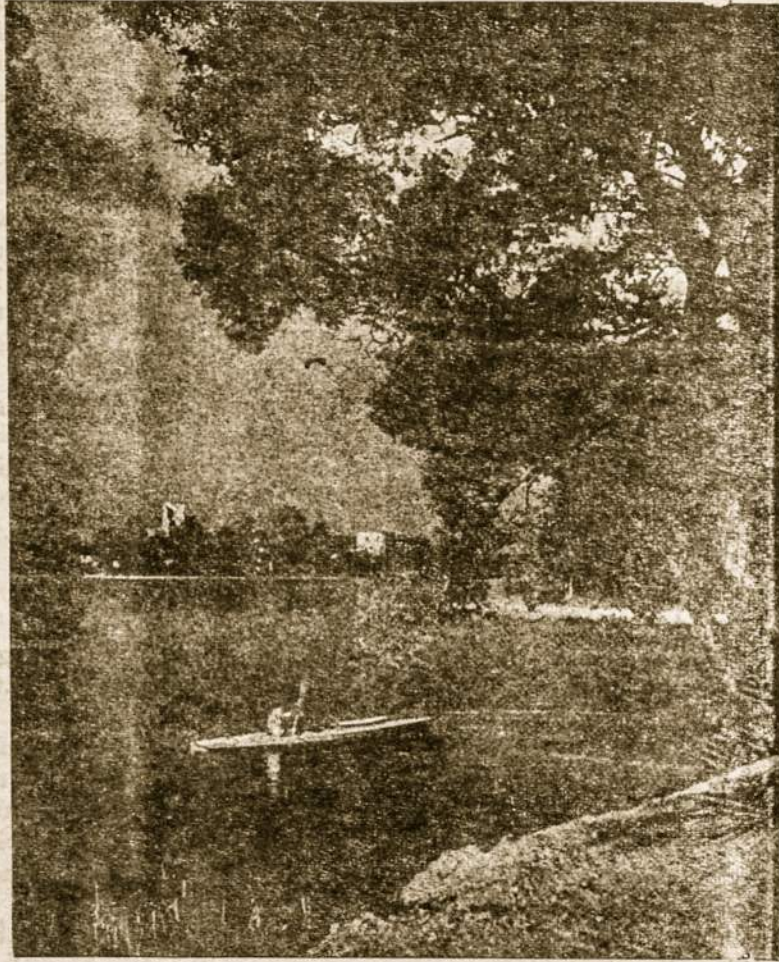
• Jau sudarytas ir patvirtintas naujas mokymo planas Lietuvoje veikiančioms bendrojo lavinimo mokykloms.

• Lietuvos istorijos kurso nėra nei senajame, nei naujajame plane. Apie Lietuvą ("LTSR") yra numatyta tik keletas užsiminimų bendrajame Rusijos ("S.S.S.R.") istorijos kurse. Ir Lietuvos geografijos dėstoma tik šiek tiek nuotrupų bendrajame Rusijos geografijos kurse.

• Labai dažnas dalykas Lietuvoje — nusiskundimai parduotuvėms ir jų pareigūnų patarnavimu.

Dėl suprantamų ar dažnai ir dėl visiškai nesuprantamų preščių parduotuvėse stinga prekių, pardavėjai nemandagūs, nerūpestingi, nesiskaito su pirkėjų pageidavimais ir tt.

Šiomis dienomis, tačiau, nepatenkintiems suteikta ir pagunda. Maskva Lietuvos prekiautojus pripažino geriausiais visoj Sov. S-goj ir apdovanojo juos pereinamąja raudona vėliava su pinigine premija. (Tiesa, '67, 208) Vadinas, patinka — nepatinka, bet žinokit, kad visur pas mus dar blogiau...

Grazū ir linksma būdavo Dzūkijoje.

• Vilniuje viešai keliamas abejojimas Lietuvoje veikiančio bolševikinio teismo teisingumu ir nusimanymu. Ir tai ne kokio užkampinio teisėjo, o paties aukščiausio, prieš kurio sprendimus nėra kur nei skųstis.

Milicininkų savaitraštis pernai pagyrė miliciją, kad labai vikriai sugavusi stambų vagį, pavogusį iš Vilniaus mėsos kombinato kassos apie 13 tūkstančių rublių. Visi pinigai buvę surasti ir gražinti įmonei.

Pasirodo, kad jokio milicijos nuopelno nebūta. "Vagis" patį patį rytą po tariamosios vagystės pranešė milicijai, kad pinigų iš seifo jis tai paėmęs, tačiau neturįs intencijos juos pasisavinti, o norėjęs tik įrodyti kasininkei — savo žmonai —, kad ji esanti neatsargi ir iš viso toms pareigoms netinkanti... Pats gražino ir pinigų ir iš žmonos rankinuko pasiimtą seifo rakta. Visas triukšmas kilęs tik todėl, kad tariamasis vagis nepėjęs atiduoti pinigų kasininkei — žmonai prieš įstaigos atidarymą...

Kaip nebūtų nerimta tokia pavyduliaujančio jaunavedžio sugalvota priemonė atgrasyti žmoną nuo kasininkės pareigų (jam nepatiko, kad pačioj šeimyninio gyvenimo pradžioj žmona kone kasdien išvažiuoja su gyvulių supirkinėjimo punktų vedėjais pinigų išmokėti į provincijos miestelius ir dažniausia vėlai grįžta) — nebuvo įrodymų, kad tas "vagis" būtų slėpėsis ir bandęs pinigų pasisavinti. Betgi vistiek minėtojo aukščiausiojo teismo kolegija nubaudė jį 10 metų kalėti "sustiprinto režimo pataisos darbų kolonijoje".

Dabar net Tiesoj ('67/201) kelia klausimą, argi ta kolegija nebus čia pasielgusi beatodairiškai.

DARIAUS IR GIRĖNO PAVYZDYS

J. Šiušio kalba, pasakyta 23 liepos, Lietuvių Centre minint Išeivių dieną.

MIELOS SESĖS, BRANGŪS BROLIAI!

Šiandien man tenka didelę garbę kalbėti Jums, minint 34 metų sukaktį nuo mūsų didvyrių Dariaus ir Girėno žuvimo. Reiškiu padėką Lietuvių Centro valdybai už Išeivių Dienos paminėjimo suruošimą. Pirmiausiai prašau Tamstas minutės atsistojimu pagerbti mūsų didvyrius. Ačiū.

Išeivių dienos minėjimas tampa labai reikšmingu ypač dabartinėmis sąlygomis, kada mūsų tautai nustojus laisvės, jos sūnūs esantieji svetur, turi kovoti dėl tautos ateities.

Liepos 17 d. sukako 34 metai nuo Dariaus ir Girėno žuvimo netoli gimtosios tėvynės ribų. Žiaurus priešas sustabdė jų skridimą į triumfą, laimėjimą ir garbę. Nors nebuvo paskelbta viešai nelaimės priežastis, bet bendru įsitikinimu manoma, kad nacių kulkos pastojė jiems kelią į Lietuvą. Tragedija įvyko Vokietijoje, Soldino mieste, jau prie giminės slenkščio. Daug poezijos sukurta didvyrių žygiui ir mirčiai paminėti.

Darius ir Girėnas paaukojo visas savo santaupas, visą turtą, ir brangiausią ką turėjo — savo gyvybę, Lietuvos garbei.

Sekdami jų pavyzdį, privalome būti ištikimi savo kraštui, mūsų gimtinei ir viska jam aukoti, jei reikėtų net gyvybę. Turime stiprinti Jaunosios Lietuvos idealą, dėl kurio žuvo mūsų kilnieji išeiviai — Darius ir Girėnas. Nepakanka vien tik dvasioje didžiutuoties jų didvyriškumui; vieningu darbu įrodykim, kad esame verti jų testamentą žodžių vykdytojai.

Tiedu didvyriai išvyko iš Lietuvos į Š. Ameriką būdami maži, tik 7-8 metų amžiaus. Tačiau jų viduje jau buvo gyva meilė Lietuvai. Ir tą meilę, svetur gyvendami, neprarado. Jie nuolatos jautė savyje Tėvynės ilgesį ir pasiryžimą būti naudingais savam kraštui, škelti jį pasaulio akyse.

Pasibaigus pirmajam pasauliniam karui, Steponas Darius grįžta Lietuvon ir stoja savanoriu. 1923 m. dalyvauja Klaipėdos atvadavime.

Baigęs karo mokyklą, tapo aviacijos karininku, priklausė IV-ai karo eskadrilei, kurioje aš buvau raštininku 1926-27 m. Gražiausi prisiminimai paliko manje apie kap. Darių — energingas, linksmo būdo, malonus su visais. Jo mirtis prislėgė didžiuliu sielvartu mane, kaip ir visus lietuvius.

1927 m. kap. Darius grįžta į Šiaurės Ameriką, ten susipažįsta su St. Girėnu ir abu nutaria ruošti skridimui iš New Yorko į Kauną.

Didelis pasiryžimas, bet ir dideli sunkumai jam įvykdyti. Svarbiausia — lėšų klausimas. Didvyriai nerūsina. Sudeda bendram fondui visa ką turėjo, tačiau neužtenka. Kreipiasi į kitus Amerikos lietuvius. Randa pritarimo.

Tačiau buvo ir priešų — menkadvasių žmonių, kuriems nesuprantami didesni žygiai. Daug kas su pašaipą ir nepasitikėjimu atsiliepdavo, tvirtindami, kad tai neįvykdoma.

Skaudu buvo jiems girdėti žmonių priekaištus, tačiau vilties nenustojo ir savo pasiruošimą tęsė. Nupirka vartotą lėktuvą, jį atremontuoja, pertaiso ir su džiaugsmu ruošiasi skridimui. Niekas negali atbaidyti nuo užsimoto žygio. Jie parodys pasauliui, kad nors ir maža lietuvių tauta, bet ji turi sūnų, kurie pasiryžę lenktyniauti su galingaisiais.

Pritaikintas transatlantiniam skridimui lėktuvas pakrikštytas "Lituanica" vardu. Tiesa, lėktuvui daug ko trūksta tokiam kelionei vykdyti. Mažai vietos lieka asmeniniam lakūnų patogumui. O ir techniškų prietaisų trūksta. Svarbiausia, nori paūmėti ko daugiau benzino.

Konsulas Žadeikis pataria atidėti skridimą — "Neturite radio orientacijai paklydimo atveju, neturite parašiutų, nelaimės atveju gelbėti savo gyvybę". Kap. Darius atsako, kad skęstant laivui, jo kapitonas, nors ir galėdamas išsigelbėti, skęsta kartu su laivu. "Lituanica" esanti amerikiečių lietuvių turtas ir jie įsipareigoja lėktuvą pristatyti į Kauną. Jeigu to negalės, tai "Lituanicos" mirtis, bus ir jų mirtimi. Taigi, skrenda be parašiutų.

Tie žodžiai įtikino konsulą, kad didvyriai aukščiau už savo gyvybę stato pasirinktą idealą. Paspaudė jiems ranką, linkėdamas sėkmės ir Dievo palaimos.

Išskrido mūsų arai tėviškės saulės vedami. Netoli tikslo palūžo jų sparnai. Jie žuvo, bet lietuvių širdyje jie gyvens amžinai. Jų testamentą žodžiai įpareigoja jaunąją kartą aukotis dėl Lietuvos, ryžtis naujiems žygiams tėvynės garbei.

Sekantį lietuvių, kuris norėjo sujungti vienu skridimu New Yorką su Kaunu, sutrukdė audra. Feliksas Vaitkus, perskridęs Atlantą, turėjo nusileisti Irlandijoje.

Tauta nepamiršo savo kilniųjų sūnų. Soldino miške pastatytas paminklas, Kauno kapinėse įrengtas mauzoliejus, Lietuvos miestuose daug aikščių ir šimtai gatvių pavadinta didvyrių vardais. Poetai, muzikai, dailininkai, skulptoriai įamžino jų vardus savo mentiniais kūriniais.

Š. Amerikos lietuviai taip pat savo pagarbą žuvusiems didvyriams parodė, pastatydami paminklus pavadindami jų vardu mokyklas, klubus, skaityklas, sales.

Praėjo 34 metai nuo jų mirties. Kasmet rengiami minėjimai visur, kur tik gyvena laisvi lietuviai. Ir Argentinos lietuviai turėtume įamžinti jų atmintį paminklu. Mano keltą mintį prieš penkis metus, turėtume kada nors realizuoti. Aišku, daug darbų mes turime tautinam fronte, bet negalime užmiršti tautiečių, kurie paaukojo savo gyvybę tėvynės garbei.

Okupuotoje Lietuvoje tylima apie Dariaus — Girėno žygį, išgriautas jų mauzoliejus, kūnai palaidoti žemėje.

Brangusis Jaunime, tu semkis stiprybės iš didvyrių pavyzdžio! Neužmirški savo tėvų, protėvių kalbos, mylėki tą tolimą žemę, kuri tiek daug kentėjo ir kariavo dėl savo laisvės. Minėkite mūsų tautos žadintojus, kritusius už Lietuvos laisvę, Sibiro kankinius, kurių kapai tik šaltų vėjų pustomi, niekieno nelankomi. Mūsų kalba, dainos, papročiai padės išlikti mūsų lietuvių. Didžiokimės, kad turime garbingą lietuvių vardą!

Baigiu pereito šimtmečio Mažosios Lietuvos patrioto Sauerveino žodžiais: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt".

Sekmadienio Dieniniai

FATIMOS JUBILIEJŲ MININT

Artėja Šv. Rožančiaus mėnuo. Siemet jis sutampa su Fatimos 50 metų jubiliejum. Prieš 50 metų tolimoje Portugalijoje pasirodė Dievo Motina trims mažučiams piemenėliams. Apreiškė jiems apie būsimus įvykius: apie antrą pasaulinį karą, apie Bažnyčios persekiojimą.

Lygiai prieš 50 metų Rusijoje įvyko revoliucija, kuri pirmą užliejo Rusiją, o vėliau pusę Europos savo bedievybės banga. Ji stengiasi šiandien užlieti visą pasaulį savo klaidingo mokslo nuodais. Įdomu, kad abu faktai Fatimoje ir Maskvoje prasidėjo tais pačiais metais.

Pridėsimė ir trečią faktą, kuris sutampa su anais įvykiais. Kai Fatimoje Marija kalbėjo vaikui, o Maskvoje girdėjosi revoliuciniai maršai, Romoje vienoje bazilikoje buvo pakonsekruotas vyskupu Eugenio Pacelli, kuris vėliau buvo išrinktas popiežium Pijum XII. Tas pats popiežius paaukojo 1942 m. visą pasaulį Marijai, o po 10 metų ir visą Rusiją, su jos užgrobtomis tautomis, kad Marija gelbėtų tas tautas ir visą pasaulį nuo komunizmo persekiojimo.

PASITIKĖKIM MARIJAI

Tokiū būdu komunizmo minkėjimo ir galutinio jo žlugimo, mums tenka laukti kartu su Marijos įsiterpimu, nuo kurios daug kas gali priklausyti. Tačiau Ma-

rija pati mus visus kviečia talikon, kad visi bendrai maldoje ir atgailoje laimėtume galutinę kovą.

Niekas šiandien neabejoja, kad tarp bedievybės ir krikščionybės vyksta kova, kurią turėtų laimėti krikščionybė, jeigu ji bus vieninga, kiek maldoje, tiek ir gerų darbų bei savo mokslo skleidime. Prieš bedievybės sklaidžiamą tamsą reikia pastatyti krikščionišką mokslo šviesą, prieš melą tiesą, prieš blogį pastatyti gerį.

Šiton kovon turėtume visi lyg vienas įsijungti, kas malda, kas darbas, kas tiesos skleidimu, kas savo gyvu krikščioniško gyvenimo pavyzdžiu. Mums lietuviams ypatingai tenka toji graži misija atlikti. Mes esame Marijos žemės vaikai, mes esame giliai tikintys krikščionys, kurie supranta bedievybės žalą ir kartą, su pavergtą tauta, išgyvena.

KOVOJE UŽ GERĮ IR LAISVĘ

Norint kovą laimėti, reikia pažinti kovos techniką, prieš planus ir būti pilnai pasiruošusiam priešų puolimus atremti.

Priešui pirmoje vietoje nepakeliui yra Bažnyčia, nes ji gina krikščionių teises ir jų laisvę. Todėl pirmoje vietoje priešas puola sąmoningus krikščionis, kurie gina Bažnyčią.

Kovos technikoje priešas naudoja viską, ką tik jis turi, visų pirma kur gali fizinę jėgą, pasikui propagandą platinti savo melą, toliau verbuoja sau žmones ir juos apmokina kaip kovoti su krikščionimis. Visos priemonės, kurias tik turi, yra jiems geros, kad tik gali pakenkti krikščionybei.

Mūsų pusėje yra Dievas, kurio vieno jau buvimas duoda mums saugumo. Bet Dievas kaip tik nori iš krikščionių bendradarbiavimo. Jis per Bažnyčią nurodo mums ir priemones, kaip kovoti su blogiu ir kaip platinti gerį.

Marija kalba Fatimoje

Štai tos priemonės ir planai, kuriais Dievas mus nori vesti. Šv. Paulius juos išskaičiuoja sekancijai: "Apsiginkluokite tikėjimo šalmu, vikties skydu ir meilės šarvai". Visų pirma reikalingas yra "tikėjimo šalmas", taigi savo galvą turime apginkluo-

ti stipriu tikėjimu, kuris nebijo jokių priešų smūgių. Tikėjimą mes padarysime tvirtą, kuomet jį gerai pažinsime ir nuolatine malda bei sakramentais gaivinsime.

"Vilties skydas" yra kita priemonė atremti priešų smūgius. Viltis yra krikščioniška dorybė, kuri atsiremia Dievo galybe. Mes ne savo vardu, bet galybių Viešpaties vardu išiname kovon, kaip Dovydas prieš galijotą, kad nukarstumėm jam galvą, Mūsų pusėje kovoja pats Dievas, todėl mes pasitikime juomi pilnai. Jeigu mes pasitikėtume tik tai savo galia, tai galėtume būti tikri, kad pralaimėsime, bet kuomet Dievas su mumis, kas prieš mus galės kovoti.

TEGUL KALBA PAVYZDŽIAI

Trečioje vietoje reikalingi taip pat "meilės šarvai". Priešas meta visur neapykantos strėles į visas puses ir nori sužeisti krikščionis, užnuodyti juos keršto nuodais. Pasipriešinti reikia stiprių "meilės šarvų". Kas jie per vieni? Tai didžios krikščioniškos meilės įkvėpti darbai, tai pasiaukojimas už gerį, už artimo laisvę ir jo neliečiamybę, tai artimo gero vardo apgynimas, tai stojimas į talką Bažnyčiai kovoje su priešu.

Kaip pavyzdys tegul būna vienas vaizdas iš okupuotos Lietuvos. Kai komunistai bandė uždaryti Klaipėdos naują bažnyčią, kai buvo atsiųsti darbininkai nugriauti bokštus, štai pasiryžėlių moterų būrys stėjo ginti savo bažnyčios. Tuomet atvyko keli kariuomenės vežimai ir sugavę jas nuvežė keletą kilometrų to-

liau, bet moterys vėl po kurio laiko atsirado prie bažnyčios.

APASTALAVIMAS IR MEILĖ

Mums laisvame pasaulyje dar nėra reikalo eiti tiesioginiai ginti bažnyčios ir jos tarnų kunigų, tačiau yra platus laukas apaštalavimo meilės tarnyboje prie ligonio lovos, prie šeimos židinio, prie spausdinto krikščioniško žodžio sklaidimo.

Šiandien kova vyksta ne vien Lietuvoje ar Rusijoje, bet ji vyksta kiekvienoje vietoje, kur gyvena krikščionys, nes priešas nemiega, jis apeina visus kampus ir saligatvius, jis įsiveržia net į šeimos židinius, juos sugriau-gamas. Todėl visur reikalinga yra nuolatinė kova, nuolatinis budėjimas.

Vienas žymus filmų specialistas yra pasakęs labai charakteringai mūsų laikams šį posakį, kad "seniau vagys užpuldavo žmones miške, o dabar jie pasikviečiami į namus, kad iš nekaltų kūdikių išplėštų jų tikėjimą ir moralę". Ir tai daro patys tėvai, jie pasikviečia vagis, kuomet ant stalo palieka gulėti knygpalaikes ar nesvarius žurnalus, kuomet jie leidžia savo vaikams ar anūkams žiūrėti šlamštines programas, kurios padarytos žmonių, kurie nustoję bet kokios gėdos jausmo.

Tat, visi krikščionys, kur jie begyventų, ką jie beveiktų yra atsakingi už Dievo karalystės plitimą ar jos sunaikinimą. Kiekvienas krikščionis yra įpareigotas apginti savo ir savo šeimos tikėjimą, moralę ir kartu prisidėti prie Dievo karalystės platinimo žemėje.

Kun. Augustinas.

KELIAUJANT PO Š. AMERIKA

Kun. A. Steigvila.

Tas straipsnis pasiekė mus ne oro, bet paprasta siunta, taigi neatitinka chronologinei pasakojimo eigai. Red.

ne pasitiko senai pažįstamas kun. Lionginas Jankus, reikalų vedėjas. Jis labai užsiėmęs. Jo įstaiga ir sandėlis, pilni gėrybių, kurias siunčia Lietuvon vargin-giems žmonėms.

Mane pakvietė kun. L. Jankus dalyvauti viename BALFO posėdyje, kur turėjau progos pamatyti, kaip BALFO įstaiga rimtai ir sąžiningai darbuojasi. Po sėdį pravedė kun. Vacl. Martinkus, dalyvavęs IV PAL Kongrese. BALFO Centrinė Valdyba iš klausė garbės pirmininko prel. Končiaus pranešimą, paskui pakvietė ir mane tarti žodį. Papasakojau apie Senelių Priešlaudos projekta, kuriam visi nuoširdžiai pritarė ir patarė padaryti didesnę propagandą spaudoje.

VLIKO įstaigoje, kuri yra pačiame New-Yorko centre ant pagrindinės 5 gatvės, susitikau su ponu Vaclovu Sidzikausku, kuris pranešė labai liūdną naujieną, kad mirė vyskupas Pranas Brazys. Vis dar nenorėjau žinia tikėti, bet gaila, ji buvo tikra. P. Sidzikauskas labai domėjosi Argentinos lietuvių gyvenimu ir perdavė visiems Argentinos lietuviams geriausius savo linkėjimus.

Teko susipažinti su ponu Audėnu ir kitais VLIKO veikėjais. Pirmininko dr. Kest. Valiūno nebuvo namie, jį tik galėjau pamatyti prie lietuviško kryžiaus birželio įvykių minėjimo progą. Šalia lietuvių VLIKO yra taip pat ir estų, bei latvių panašios įstaigos, kurios kartu su lietuviams dirba ir leidžia bendrą žurnalą "REVISTA BALTICA", kurią mūsų spaustuvė spausdina ir siuntinėja po Pietų Ameriką.

PAS BRUKLYNO KLEBONUS

Kun. L. Jankus mane pavežinėjo po visą Brukllyną ir aprodė man lietuvių bažnyčias ir supažindino su jų klebonais. Teko lankytis pačioje seniausioje Bruklyno lietuvių Šv. Jurgio bažnyčioje, kur labai tvarkingai vedė iki šiol kleb. kun. Petrauskas. Angelių Karalienės bažnyčios negalėjome pamatyti, nes buvo pietų laikas. Aplankėme Apreiškimo bažnyčią, kur 17 metų sėkmingai darbavosi prel. Pakalnis, kuris dabar atsakė iš klebono pareigų. Bažnyčia didelė ir erdvi, kaip mūsų Avellanadoje.

Sekmadienį, birželio 11 d. teko apsilankyti prel. Jono Būkūno moderniškose lietuviškojo stiliaus bažnyčioje, kur lietuviams atlaikiau sumą ir pasakiau pamokslą, kartu perduodamas sveikinimus nuo Argentinos lietuvių. Laikė sumos giedojo parapijos choras lietuviškas giesmes, tik silpniau negu mūsų "Sv. Cecilijos" choras.

Po mišių sutikau mūsų kleb. kun. J. Petraičio mamytę, kurie šalia klebonijos iki šiol gyvena. Aplankiau ponios V. Rastauskienės gimtinaitę Mariją Petronienę-brolienę, kuri tą dieną kaip tik palydėjo į amžino poilsio vietą savo sesutę. Pietums likau klebonijoje, paskui aplankiau parapijos salėje suruoštą pono Vaškio kūrinių parodą, kurioje buvo išstatyta jo meniškios vazos, statulos, žinoma moderniško meno. Išsikalbėjau su pačiu menininku ponu Vaškiu, pasirodo, kad jis yra meno profesorius Filadelfijoje.

JUNGTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOS RŪMUOSE

Vieną gražų pavakrį nuvykau į Jungtinių Tautų Rūmus, kur apžiūrėjęs iš lauko milžiniškus pastatus, vidun buvau palydėtas p-lės Narkeliunaitės, kur ji ten ir dirba. Visų pirma aprodė didžiulius koridorius su meniškais paveikslais, gobelinais, kurie yra atskiri tautų dovanos. Nuėjome ir į Saugumo salioną, kur tą dieną vyko debatai dėl Izraelio ir Arabų tautų. Salė tai Norvegijos dovana, išpuošta Norvegijos medžio drožiniais ir išklota norvegiškų nendrių-šiaudų lentelėmis.

Toliau aplankėme didžiulę posėdžių salę, kur metuose kartą susirenka UNO pilnas seimas iš visų pasaulio tautų, kur 1965 m. lankėsi Pop. Povilas VI. Aplankiau ir mažyte-lyg rankovę koplyčią, kurioje galima pamąstyti prie esančio viduryje katafalko — kad viskas yra tik tustybė, kad Dievas vienas yra amžinas. Gerai, kad bent tokią koplytėlę skyrė dėl maldos ir susimąstymo, nes be Dievo pagalbos visos tautų pastangos išlaikyti taiką būtų tuscios.

Užsukome ir į spaudos skyrių, kur įvairių kraštų korespondentai darbuojasi. Čia veikia visi spaudos skyriai, leidžiamas biuletenis įvairiomis kalbomis, veikia ryšiai su televizija, radiju ir pačioje apačioje salė su nuolatine UNO paroda, knygynu, kur galima įsigyti knygų, brošiūrų, paveikslų iš viso pasaulio nuo plunksnakočio iš Indijos iki didžiulių mokslo veikalų ir meno išdirbinių iš dramblio kaulo.

(bus daugiau).

Prie Rockfelerio namų yra muziejus, kur visos statulos padarytos iš vaško. Čia matosi istorinių Amerikos asmenų vaškiniai biustai, kaip Amerikos prezidentų, mokslininkų ir išradėjų, karo vadų, tarp kurių ir Hitleris, Churchilis, Stalinas, na, ir dabartinis prezidentas Johnsonas. Bet pati gražiausia scena yra Paskutinė vakarienė, padaryta visa iš vaško ir gražiai apšviesta. Tai savotiškas menas, kuris gana gražiai atrodo ir pasitarnauja kaip istorinė medžiaga vaške atkurti žmones ir įvykius.

BAŽNYČIA VISOMS RELIGIJOMS

Gyvename religijų susiartinimo laikus. Čia, New Yorke, visų tikiybų pastangomis yra įruoštas tarp-konfesinis centras, kur yra koplyčia, erdvios salės susirinkimams, pigi valgykla; galima pasilsėti ir pasiziūrėti modernišką stiliaus bažnyčių iš visų religijų, tarp jų ir katalikų bažnyčių pavyzdžių.

Leidžiantis laiptais žemyn, galima pastebėti gražų iš medžio drožinį, kur atvaizduojamas žmogaus darbas Dievo tarnybai su psalmių žodžiais, pritaikintais iš Švento Rašto: "Visos tautos garbinkite ir šlovin-kite Viešpatį".

Visai arti yra garsis Rockfelerio bažnyčia, kuri turi 70 varpų, pradadant pačiu didžiausiu 20 tonų ir baigiant pačiu mažiausiu 2 kilogramų. Čia duodami tam tikromis dienomis varpų koncertai, kurių man, dėl laiko stokos, neteko išgirsti. Sakoma, kad tai vienintelė bažnyčia pasaulyje, kur tiek daug varpų ir tokių didelių.

SV. JONO EPISKOPALŲ KATEDRA

Prie Amsterdamo gatvės New-Yorko mieste yra episkopalų didžiulė Šv. Jono garbei dedikuota bažnyčia, kuri su vyskupo rūmais užima visą kvartalą. Katedroje yra daug altorių, skirtų šventiesiems. Kad nežinotum, jog čia episkopalų katedra, lengvai palaikytumei už katalikų bažnyčią, nes viskas čia atrodo, kaip katalikų bažnyčiose, altoriai, paveikslai ir statulos. Prie katedros gyvena episkopalų vyskupas, kuris per pamaldas lygiai kaip ir mūsų vyskupai apsirėngia ir jį lydi prelatai su raudonomis sutanomis. Kunigai, kai eina į miestą, dėvi pilką kostiumą su kunigiška apykakle.

SVEČIUOSE PAS BALFĄ IR VLIKĄ

Po trijų dienų viešnagės New-Yorke pagaliau nuvykau į Brukllyną, kur yra mūsų garbinga BALFO įstaiga, kuri prieš 20 metų buvo įkurta prel. B. J. Končiaus, dabartino garbės pirmininko. BALFE ma-

ROSARIO

MATO KLIMO DVIGUBA SUKAKTIS

Rosario lietuvių kolonija nėra gausi, tačiau ji tebėra gyva ir veikli dėka pasišventusių asmenų. Vienu iš tokių Rosario lietuvių veikėjų yra Matas Klimas, kuris šiemet švenčia dvigubą jubiliejų, būtent, 75 m. savo amžiaus ir 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Matas Klimas yra gimęs 1892 m. vasario 18 d. Kazliškių kaime, Ukmergės apskrityje, tuo metu caristinės Rusijos valdomoj Lietuvoj. Gimtajame kaime Matukas lankė slaptą lietuvišką mokyklą, kurioje 1899 m. jis su kitais mokiniais buvo rusų žandarų pagautas ir apmuštas. Jų mokytojas gi buvo suimtas ir po kankinimų mirė Ukmergės kaļėjime.

sauliniam karui, — buvo pasiūtas į frontą.

Vėliau gi, 1917 m. M. Klimas dalyvavo pirmame rusų armijos lietuvių karių suvažiavime, Petrapilyje, ir taip pat ten įvykusiame lietuvių seime, tų pačių metų gegužės 27 d. Sekančiais metais bolševikai demobilizavo caristinės rusų kariuomenę ir tokiu būdu, Matas buvo atleistas iš karinės tarnybos. Apsigyveno jis tada Maskvoje pas seniau ten gyvenantį pusbroį ir įsijungė vėl į lietuvišką veiklą. Maskvoje tuo metu gyveno apie 15.000 lietuvių, kurie išlaikė 10 pradžios mokyklų, 8 amatų dirbtuves, 1 ligoninę bei keletą kitų įstaigų. Kultūrinei bei meninei lietuvių draugijai priklausė apie 200 as-

Matas Klimas šeima. Sėdi Matas ir Olimpija Klimai. Stovi: sūnus Eduardas Klimas, duktė Elena Klimaitė ir Tamara Klimaitė su savo vyru p. Routaboul ir jų du berniukai.

Toliau Matukas tęsė savo mokslą Balminkų miestelyje, o vėliau — Rygoje, kur vėl nukentėjo nuo rusų žandarų, t. y., už lietuviškos spaudos platinimą jis buvo pašalintas iš mokyklos. Be to, jam buvo įteiktas raštas, liudijąs, jog Matas esąs provokatorius bei valstybei pavojingas asmuo. Tai buvo liūdna būklė, nes jokiū būdu jam nebuvo leista grįžti mokyklon. Matas vis dėlto ir toliau pasiliko Rygoje, priklausydamas slaptoms lietuvių draugijoms, kurių narių skaičius siekė net 1.200 asmenų. Meninei grupei priklausė 50 asmenų, kurie ruošdavo vaidinimus bei programas. Toje grupėje dalyvavo ir M. Klimas.

Rygoje tais laikais gyveno apie 50.000 lietuvių, kurių apie 300 buvo namų savininkai, apie 250 užsiėmė prekyba ir apie 1.500 buvo vežikai ("zvoščikai"). Rygos lietuviai leido du laikraščius, turėjo keletą draugijų ir išlaikė 3 savas mokyklas. Šioje tat kolonijoje aktyviai reišėsi ir Matas iki 1913 metų. Tais metais jis buvo paimtas rusų kariuomenėn ir paskirtas tarnauti 29-toj artilerijos brigadoj. Gi sekančiais metais, kilus I pa-

menų, kurių tarpe reišėsi ir Matas Klimas.

Maskvoje gyvendamas, M. Klimas 1917 m. rugsėjo 20 d. vedė žmoną, o 1920 su ja parvyko Lietuvon. Apsigyveno jie tada Ukmergėje ir ėmėsi verslo, atidarydami datų dirbtuvę bei odos krautuvę. Be to, su Leonu Žaiteniu, Matas Klimas suorganizavo ten lietuvių Liaudies banką ir buvo jo vicepirmininku.

1924 m. Klimų šeima atvyko Argentinon ir apsigyveno Rosario mieste. Kaip ir visiems naujėkuriams, taip ir Klimui pradžia siame krašte buvo sunkoka, bet už kelių metų jie prasigyveno ir atidarė valgyklą, o vėliau — restoraną. Siame darbe ypač labai daug pagelbėjo Mato žmona — ponja Olimpija Klimienė.

Matas ir Olimpija Klimai užaugino dvi dukteris ir sūnų. Visus tris savo vaikus Klimai išmoksline bei paruošė savistoviam gyvenimui. Elena Klimaitė yra baigusi akušerės mokslą, o be to turi dar rūbų krautuvę. Duktė Tamara turi grožio saloną, yra ištekejusi ir augina du sūnus. G. Eduardas Klimas turi metalo apdirbimo dirbtuvę, o šalia to yra dainininkas — gitaristas ir kaip

Pranešame ARGENTINOS LIETUVIŲ VISUOMENĖI, kad renkame medžiagą antrajai laidai "LIETUVIAI ARGENTINOJE". Maloniai kreipiamės į organizacijų ir kitų institucijų valdybas, esančius ar buvusius pirmininkus, prašydami atsiųsti davinį apie organizacinę — kultūrinę veiklą, kartu su atitinkamomis fotografijomis, kurias gražinsime su leidinio išsiuntimu. Lygiai prašome ir kitus, mūsų darbui prijuočiančius, bendradarbiauti atsiunčiant mums aprašymų ir foto nuotraukų iš lietuvių įstaigų, įmonių, bei privačių asmenų gyvenimo. Kuo greičiau atsiųpsite į mūsų prašymą, tuo greičiau pasirodys nauja laida "Lietuviai Argentinoje". Paskutinis medžiagos prisiuntimo terminas bus praneštas vėliau. Visiems iš anksto labai dėkojame!

J. Brizgys, J. Papečkys.

P. S. Visą medžiagą siųsti šiuo adresu:

Sr. Jonas Papečkys, Maipu 3673, Rosario, S. Fe.

toks dalyvauja įvairiuose lietuvių bei argentiniečių parengimuose.

Matas Klimas kelis kartus jau buvo Rosario Lietuvių Bendruomenės pirmininku ir šiaip visą laiką tiek jis, tiek visa jo šeima aktyviai dalyvauja Rosario lietuvių kolonijos veikloje.

Matos Klimo dvigubos sukakties proga, tai yra, sulaukus 75 metų amžiaus ir švenčiant 50 metų vedybinio gyvenimo jubiliejų, širdingiausiai sveikiname mielą Jubiliją, o kartu ir ponją Olimpiją, linkėdami jiems abiem bei jų šeimai ko geriausios sėkmės ir gausios Dievo palaimos!

J. N. P.

• Kviečiame visus bendruomenės narius į visuotinį susirinkimą, įvyksiantį spalio mėn. 15 d. 11 val. Av. Rosario 1850 "Rep. de Lituania" patalpose.

Rosario Liet. B-nės. Valdyba.
• Atjauškime sergančius! — aplankykime mūsų bendruomenės veikėjus ir aktyvius narius: Zigmą Stasevičių, Superi 951, Alberdi; Dominiką Rudį, M. Alvear 350, Saladillo; Kastutę Kriaučiūniene, 1-ro de Mayo 1168, Rosario ir Teodorą Užkuriene, calle 2 587, Pueblo Nuevo.

B-nės Valdyba jiems linki greitai pasveikti.

• Lietuvių Dienos, Nr. 6, birželis. Aiškiai ir pukiškai parašytas vedamasis "Nedviprasmiškai: Ne". Trečdalis numerio (8 p.) pašvęsta mūsų didžiojo poeto ir rašytojo V. Mykoloaičio Puričio gyvenimo aprašymui ir kūrybos nagrinėjimui.

• Į Laisvę, liepa, Nr. 40. Redaguojamas Leonardo Valiuko. Kvalifikuotų bendradarbių vardai, gilios aktualios temos, aiškūs jų išvystymas patraukia skaitytoją. Įdomios ir pozityvios mintys "kaip atlietuvinėti milijoną lietuvių JAV-se?". V. Bražėnas primena, kad besirūpinant išlaikyti lietuvių kalbą, nereikia pamiršti ir tradicinės mūsų tautos ideologijos skiepijimo, nes "dalis mūsų jaunimo, atsidūrusi icalistinėje tuštumoje, įsilieja į nihilistinę — materialistinę laisvojo pasaulio jaunimo masę". Vienodu įdomumu perskaitomi visi 80 puslapių.

• Laivas, rugpiučio 26, Nr. 17. Vertas platesnio paskleidimo V. Audronio straipsnis apie mažai kam pažįstamą Editą Stein, iš žydų atsivertusią į krikščionybę, tapusią vienuole ir načių nukankinta Auschwitzto stovyklos krematoriume.

• Šaltinis, rugpiūtis, Nr. 4. Pirmuose puslapiuose "Tautos atspara", tai — mintys iš anapus — užrašyta iš vieno vysk. P. Brazio pamokslo. Žodžiai giliau paliēčia širdį, kai žinome, kad jų autorius jau mums kalba iš "anapus". Seka tęsinys St. Rukienės išgyvenimų Sibire, skyrelis "Su dalgiu Sibire". Pasakoja, kaip lietuves moterys turėjo išmokti šieną piauoti. Tėn dalgi vadina "litovka". Pereitam šimtmetį vienas lietuvis tremtinys kalvis, nukales pirmąjį dalgį ir išmokęs rusus jį vartoti, vieton piauotuvo. Kadangi rusai sibiiriškai jį vadino "litovec", tai jo padarytas įrankis, pavadintas "litovka". Yra žinoma, kad lietuvoje žmonės dalgius pradėjo vartoti daug anksčiau negu Rusijoje. Kai rusams dalgis buvo naujenybė, tai lietuvis be jo jau negalėjo išsiversti.

JAUNIMO PLANAI IR ŽYGLAI

Žinodami mūsų visuomenės domėjimąsi mūsų jaunimo veikla, po vieno Argentinos Lietuvių Jaunimo valdybos posėdžio liet. parapijos salėje, paklausėme prof. Ern. Paršelj:

— Kokie šiuo laiku svarbiausi užsimojimai lietuvių jaunimo Argentinoje?

— Tarp svarbiausių darbų šiuo metu yra ispaniško leidinio apie Lietuvą ruošimas ir rengimasis kelionėn į Braziliją studijų savaitei, sekančių metų pradžioje.

— Kas konkrečiai rūpinasi tuo leidiniu ir kaip toli darbas patūmėtas? — teiraujamės.

— Prieš metus laiko buvo sudaryta skaitlinga komisija Jaunimo metų užbaigimui ir studijų savaitės organizavimui Villa Elisa vasarvietėj. Iš šios grupės buvo paskirti leidinio madžiagai rinkti: H. Levanavičius, Ir. V. Simanuskienė, Alicija Zienkaitė, Audra Deveikytė, Rasa Kairelytė ir aš. Medžiagos rinkimas jau baigiamas. Redaguojame dviese su Carlos Grosso, kuris yra ispanų kalbos žinovas — literatūros licenciatas, šiuo metu dirbantis kaip Salvador universiteto rektorius sekretorius. Leidinio apimtis bus apie 70 pusl., panašaus formato kaip žurnalas "Planeta". Norėtumėm gauri daugiau fotografijų iš Lietuvos gamtos, nepriklausomybės laikotarpio ūkio, pramonės, architektūros, meno ir kitų sričių. Jas panaudojė sugražinsime.

— Kada ir kaip bus leidinys platinamas? — Tikimės, kad jį galėsime pristatyti ispaniškai kalbančiam publikai vasario 16 proga. Ma-

1967, 96 pusl. Įžanginis straipsnis Al. Budreckio "Religija Sovietų okupuotoje Lietuvoje" ir dr. P. Kisieliaus "Viskas visiems" — apie mirusį vysk. P. Brazį, supažindina angliškai skaitančią publiką su Lietuva ir lietuviais. Kun. A. Švedas rašo apie "Argentina vakar ir šandien". Ditrambų mėgėjams nepatiks straipsnį lydinčios fotografijos, kurios nevaizduoja blizgantį miesto centrą, o tik keletą Avellanedos kampelių.

• Universidad Pontificia Boliviana, Nr. 82, 1967. Tai Medelline esančio Katalikų Universiteto laidžiamas žurnalas. Visi straipsniai žymių akademikų parašyti. 160 pusl. ir priede Julio Florez poezijos lankas.

• Boletin Salesiano, nr. 273, julio.

• Cruzada, 12 metai, nr. 70. Mėnesinis žurnalas leidžiamas tradicijos, šeimos ir nuosavybės gynimo sąjungos.

• The Marian, July-August

nome spausdinti 5.000 egz. arba daugiau, jeigu gautumėm paramos. Platinsime P. Amerikoje ir kituose ispaniškai kalbančiuose kraštuose, siuntinėdami lietuvių kolonijoms, atstovybėms, įtakungesniems asmenims, laikraščių ir žurnalų redakcijoms.

— O kaip su lėšomis kelionėi Braziliją? Kiekvienas vykstantis užsimokės ar Jaunimo Komitetas turi tam tikslui lėšų?

— Lėšų specialiai skirtų tai kelionei, neturime. Tačiau darome parengimus, "asaltos", ir tckiu būdu tikimės didesnę dalį surinkti. Pirmasis toks pobūvis buvo pp. inž. Jono ir Katalinos Čekanauskų namuose, rugpiučio 16 d. Turėjome pelno virš 20.000 pezų, kadangi mūsų mecenatai davė patalpas, šviesą, apšildymą ir net tortą ir užkandžius vermutui. Žinodami pp. Čekanauskų prielankumą lietuviškam darbui, pas juos pirmiausiai kreipėmės ir jiems esame labai dėkingi.

Kelionės lengvatomis galės naudotis visi jaunuoliai, jaunuolės, kurie aktyviau dalyvauja lietuvių organizacijose, choruose, vaidintojų būreliuose. Jau turime atsiliepiimų norinčių vykti iš Lietuvių Centro, Susivienijimo ir Berisso. Labai pageidaujame, kad norintieji vykti ko greičiau registruotųsi, nelaukdami paskutinės datos — gruodžio 30.

Padėkojome prof. Paršeliui už suteiktas žinias ir tikimės, kad ir toliau neatsisakys pasidalinti informacijomis apie darbus, planus ir nuotaikas mūsų mielo jaunimo, į kurį sudėtos visos viltys lietuvių visuomenės.

GĖLĖS IR AUKOS

Gėlė yra pagarbos ir meilės ženklas. Nenuostabu, tad kad žmogui mirus, jo artimieji ir pažįstami siunčia gėlių vainikus laidotuviems. Paprotys yra gražus ir giliai prigijęs visuomenėje.

Įpročiai ir gyvenimas, tačiau, keičiasi ir naujų laikų įtakoje susidaro skirtingos apystovos, kurios priverčia mus apsimąstyti.

Visi prisimename kapines Lietuvoje — buvo tai tikri taikos ir poilsio sodai, pilni gėlių, medžių, žydinčių krūmokšnių. Ant naujo kapo sudėti vainikai puošdavo jį gražiaisiais žiedais ilgų dienų bėgyje ir iš lėto vysdami lydėdavo į amžinybę iškeliaujančią sielą... Tokiuose didmiesčiuose, kaip Buenos Aires, parnašios kapinės yra neįmanomos. Vietoj jų, mes regime tikrus akmenis ir mūrų miestus, kuriuose mirusieji paliekami ne amžinam atilsui. Panašiose apystovose gėlių vainikams vietos taip pat nėra. Skaudu yra matyti, kaip ant naujo kapo vainikai grūdžiamis lyg laužas ir jau tą pačią atkitą dieną pasilikę žiedai eina tolimesniai pardavimui... Jei karstas patalpinamas tarp mūrų,

1967, 96 pusl. Įžanginis straipsnis Al. Budreckio "Religija Sovietų okupuotoje Lietuvoje" ir dr. P. Kisieliaus "Viskas visiems" — apie mirusį vysk. P. Brazį, supažindina angliškai skaitančią publiką su Lietuva ir lietuviais. Kun. A. Švedas rašo apie "Argentina vakar ir šandien". Ditrambų mėgėjams nepatiks straipsnį lydinčios fotografijos, kurios nevaizduoja blizgantį miesto centrą, o tik keletą Avellanedos kampelių.

Daugelyje kraštų žmonės pradedą suprasti, kad nėra tikslo eikvoti taip daug pinigų laidotuvių vainikams. Pasitenkinama keliomis gražiomis puokštėmis nuo artimųjų, kurios papuošia patį karstą. Vietoj vainikų, pinigai aukojami labdaros ar kitiems kilniems tikslams. Mūsų tarpe šis paprotys taip pat iš lengvo plinta ir reikia tikėtis, kad su laiku visi įsitikinsime permamos prasme ir reikalingumu.

Neužmirškime taip pat, kad gėlės yra mėgiamos ir įvertinamos gyvųjų; mirusiųjų jos nepradžiugina. Progai esant dovankime gėlės artimiesiems, kol juos turime mūsų tarpe; atėjus lemiamai valandai, prasmingai pagerbkime juos auka kilniam ir naudingam tikslui.

L. Sruoga.

BUENOS AIRES – ROSARIO

"ATŽALYNO" IŠVYKA

Visados atžalyniečiai miela dalyvauja šokių ir dainų repeti-cijose, bet uolumas padvigubėjo, kada gavo pakvietimą vykti į Rosario, svečiuosna pas "Vabaliukus". Visi tik ir kalbėjo apie šią išvyką, nors kaikurie ir rūpinosi ar galės apsimokėti kelionę. Tačiau atsirado mecenatų ir visa grupė — 33 vaikučiai galėjo vykti.

Šeštadienį, rugsėjo 9-os rytą, dar gerai prieš šeštą valandą, prie liet. parap. mokyklos namų, vaikų klegesys ne vienam kaimynui ir praeiviams sukėlė savotiško dėmesio. Greit atsirado gražus ir patogus "Ablo" autobusas ir visi vidun — visas ansamblis su mok. Z. Vanagaite, mūsų mielos keturios seselės Kazimierietės ir virš dvidešimt mamų ir tėvelių.

Vaikai stengėsi kalbėti lietuviškai, darė projektus kaip geriausiai pasirodyti savo šokiais ir dainomis. Kelionė tikrai neprailgo.

Šimkevičių ir Cousillas šeimos vyko savo automobiliais.

Po trumpo poilsio — apie 17 val. įvyko oficialus penkių metų "Republica de Lituania" mokyklos sukakties minėjimas. Dalyvauja beveik visi mokiniai (apie 500) ir apie tūkstantus svečių. Programa labai įvairi, pradedama Argentinos ir Lietuvos himnais. Kadangi mokykloje yra įvairiausių etninių grupių mokinių, tai ir folkloriniai šokiai įvairūs, originalūs ir daugelis pirmą kartą matyti. Tačiau publika daugiausiai plojo Vabaliukų sušoktam Klumpakojui ir atžalyniečių Subatėlei, Jonkeliui, Noriu miego ir Malūnui.

Po programos Rosario ir Bs. As. vaikai, kartu ir didelė grupė suaugusių, aplankėme Argentinos vėliavos paminklą ir svarbiausio Rosario laikraščio "La Capital" redakciją. Tenai redaktorius pasveikino lietuvius ir fotografas padarė keletą nuotraukų laikraščio kronikai.

Po tos įdomios ekskursijos vėl mokyklon — vakarienei. Rosario šeiminkės parodė didelį ir malonų vaišingumą. Pavakarienaugę poilsio malonėje,

lai ir su pasišventimu eina parapijos klebono pareigas, tačiau visą kitą laiką jo mintys ir darbai nukreipti į lietuvių išlaikymą ir gaivinimą išeivijoje. Jis apie tai ir kalbėjo mums. Jo susijaudinimas neleido jam baigti. Žodžiai nutrūko. Bet klausytojai suprato ir tuos žodžius, kurie liko nepasakyti...

Pietų metu pasikalbėta, padainuota grupelėmis, bet pabaigai dideli ir maži svečiai iš Bs. As. ir lietuviai rosariečiai kai užtraukė sutartinę visu lietuvišku jausmu, tai suklyso vietiniai svečiai ir sažiuro jų akys. Reti tokie dalykai jiems.

Visų dalyvių bendra nuomonė: daugiau tokių išvykų! O šios išvykos sumanytojams, vykdytojams ir lietuviams rosariečiams taip svetingai mus globojusiems liekame labai dėkingi.

Elena Runimienė.

KINO TEATRAS "VYTIS"

J. Gilvydis sekančiais metais minės 35 metų sukaktį nuo pirmųjų lietuviškų filmų parodymo išeiviams Buenos Aires kolonijoje ir taip pat nuo jo padarytų filmų iš lietuvių gyvenimo Argentinoje. Tai sukaktis paminėti, p. Gilvydis ruošia apžvalginę savo veiklos programą, apimančią lietuvių gyvenimą nuo Nepriklausomybės pradžios, Lietuvos architektūrinius pastatus, okupacijos laikotarpį, lietuvių pasaulyje, kongresus, dainų bei šokių šventes ir t.t.

J. Gilvydis š. m. spalį 21 d. vyks į Montevideo, parodyti lietuviškų filmų ten esančiai liet. kolonijai.

"CASA DOMICELA"
Sav. **ANTANAS LEVANAČIUS**
Tejidos de puntos — confeccionas sobre medidas — vestidos — tapados — trajes forrados — bifandas — pullovers — chales — sacones — camperas — hilados de lana — algodón — pelo de nutria y angora.
CANADA 2025 — LANUS OESTE

BAZAR —
įvairių reikmenų ir žaislų parduotuvė
SIMONAS RUTKUS
savininkas
— Isleta 1907
Valentin Alsina

Kirpykla "OLGA"
Ilgalaikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškais mašinomis ir naujais metodais. — Priimama mokinės)
Olga Jasulytė - Vitkauskienė
Wilde, Av. Gen. Cadorna 8b

Dr. **JONAS SIMANAUSKAS**
(Gdytojas - chirurgas)
Priima savo namuose: Pirmad., Antr., Ketv. ir Penktadienį nuo 17 iki 20 val.
Caa-Guazu 283 — Lanus
T. E. 241-7942

MACCARRONE-INGIANNIA
IR ALFONSAS EIMUNTAS
Metalgirkos dirbtuve
Grezimo darbai
(Fabrica de tuercas — se aceptan trabajos de balancin)
Chicago 929, altura Brasil 900,
T. E. 208 - 1075 — Avellaneda

Grožio salionas TAMARA
Ilgalaikis plaukų sušukavimas
Priimamos mokinės
Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe
Tamara Klimaitė-Routaboul

BERISSO

• Sekmadienį, spalį 22 d. 17.30 val. Maria Auxiliadora bažnyčioje bus laikomos mišios už visus mirusius Gyvojo Rožančiaus draugijos narius. Po mišių, 19 val. Mindaugo draugijos patalpose įvyks mūsų draugijos narių susirinkimas, kuriame tarp kitų dienotvarkės punktų, bus renkama nauja valdyba.

Po susirinkimo įvyks bendra arbatėlė, į kurią kviečiami visi nariai ir narės iš Beriso, o taip pat Gyv. Rožančiaus nariai ir iš Bs. As. Būtų malonų, kad įvykdytumėm bendrą ir reikšmingą maldos ir meilės šventę.

Berisso Gyv. Rožančiaus V-ba.

PADĖKA UŽ PARAMĄ

Pramonininkui Stasiui Metrikui, padovanojusiam liet. parapijos salės remontui medinių baldovanotą geležį spaustuvės makelių, Antanui Brazaičiui už pašinų pagerinimui, Juozui Šiūsiui ir Baliui Dambrauskui už veltui pataisytas lietuvių salės kėdes ir akordeono dėžę, pp. Valerijai Rastauskienei, Julijai Karaniauskienei, Pranciškai Gailiūnienei, Danutei Sabūnaitei ir kitoms parapijietėms už veltui atliktus įvairius darbus tariame nuoširdų ačiū

Tėvai Marijonai.

PADĖKA

Mano tėveliui Juozui Kučins kiai sunkiai susirgus ir ilgesnį laiką gulint ligoninėje, visiems jį lankiusiems, o ypač p. Vlodo Deveikio šeimai ir p-lei Rasai Kairėlytei, kurie suteikė kraujo, nuoširdžiausiai dėkoju.

Lidija Kučinskaitė.

DR. ALBERTAS ADAMINAS
Ortopedija ir traumatologija.
(Kaulų sulūžimai ir ligos)
Priima: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 16 iki 19 val. Aldecoa 985, Avellaneda, T. E. (privatus) 22-4090.
Antradieniais ir ketvirtadieniais, nuo 17 iki 19 val.: Alsina 174, Avellaneda, T. E. 22-6831.

VIKTORAS J. GRIGAITIS
Medicinos Daktaras
Ketvirtadieniais 18 val.
V. Alsina 3312 — Val. Alsina

FABRICA DE SILLAS Y TAPICERIA
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
T. E. 68-7208

LAI DOTUVIŲ ISTAIGA
CASA "GARCIA"
Siūlo savo patarnavimus pašarvojimui koplytelėje, patarnavimai automobiliais. Laidotuvėms ir ambulancijos pervešti ligonius bei mašinos vestuvėms.
Humayta 1401 — T. E. 208-6331/3279/9808 — V. Alsina

TEISINIAI PATARIMAI VELTUI
PARAPIJOS RAŠTINĖJE
Drė. Reyna L. Kachmanian priima penktadieniais 16 — 17,30 val.
Savo studijoje Lanus, 25 de Mayo 154, pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 17 iki 19,30 val.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Stasys Markuškis, ilgametis "Laiko" skaitytojas, rokiškietis, 57 m. amžiaus, mirė rugsėjo 7 d. Buvo nevedęs. Liūdesyje liko sesuo Sofija Markuškaitė-Kalpokienė su šeima ir brolis Jonas. Sekančią dieną palaidotas Chacarita kapuose.

† Antanas Daunoras, nuo Panevėžio, ilgą laiką išdirbęs automobilių fabrike General Motors, iš kurio jau buvo išėjęs į pensiją, po sudėtingos operacijos mirė rugsėjo 10 d., palikdamas liūdinčią žmoną Juzefą, dukrą Eugeniją ir kitus artimuosius. Sekančią dieną skaitlingų draugų buvo palaidotas Chacarita kapinių nišoje.

† Kazimieras Ruskonis, aplankęs lietuvių parapiją savo kaimynus, grįždamas namo autobuse pasijuto blogai ir pasimirė. Buvo pabaigęs 60 metus. Paliko liūdinčius žmoną, sūnus ir kitus artimuosius.

† Juozas Kernagis, ukmergiškis, eidamas 75 m. amžiaus, mirė rugsėjo 13. Velionis beveik visą laiką dirbo restoranuose ir buvo išėjęs pensijon. Liko brolienė ir brolio vaikai su šeimomis.

• Vytautą Gražulevičių pasiekė liūdna žinia iš Lietuvos, kad ten pasimirė jo jaunesnysis brolis Juozas Gražulevičius, 47 m. amžiaus.

Mūsų ligoniai

• Muz. Vaid. Rymavičius turėjo būti internuotas vienoj sanatorijoje ir ruošiasi operacijai.

• Vladas Matukonis, ilgesnį laiką išgulėjęs Metropolitan sanatorijoje, grįžo į savo namus ir žmonos bei dukrelių priežiūroje baigia sveikti.

• Prov. Vytautas Malėla, po savo žmonos Vladislavos mirties, buvo susirgęs ir išgulėjo vieną mėnesį Anglų ligoninėje. Ligai susikomplicavus, rugsėjo 22 d. buvo operuotas San Jose sanatorijoje. Dabar gydytojų bei dukters Vladės Survilienės priežiūroje, baigia sveikti.

Skaityk ir platink "LAIKĄ"

Atžalyno ir Vabaliukų būrelis prie Šv. Kazimiero bažnyčios.

Tarp dainų, klegesio mūsų autobusas, papuoštas didelėm Atžalyno vėliavom, prisiartinio prie Šv. Kazimiero parapijos mokyklos "Republica de Lituania" rūmų. Mus laukė Vabaliukų ansamblis, su savo mok. Elsa Palaikyte ir kun. J. Margiu priėmė, dainuodami "Vabaliukų" maršą. Po linksmo ir greito susipažinimo, buvome pakviesti pietums, kurie buvo ypatingai gardžiai paruošti. Buvo ir kelios sveikinimo kalbos.

Vabaliukai įteikė savo vadovei E. Palaikytei modernišką muzikos plokštelę, mokytojo dienos progą (rugsėjo 11), o atžalyniečiai savo mok. Z. Vanagaitei — puikią suknelę.

bet vaikai užė ir išdykavo beveik iki išauštant. Tokia stebėtina jų energija!

Sekmadienį Vabaliukai ir Atžalynas dalyvavo pamaldose su teutiniais drabužiais ir vėliavomis. Po pamaldų vėl dainų ir šokių programa ir "asado" pietūs, kuriuose dalyvių gausybė.

Vienas momentas giliai įstrigo visiems lietuviams ten buvusiems. Tai kun. J. Margio kalba užbaigiant programą. Visi žinome, kad jis gimė Š. Amerikoje ir Lietuvos nėra matęs. Tačiau jo tėvų meilė Lietuvai, jų pasakojimai apie paliktą tėvynę ir jo paties skaita apie tėvų šalį, jį padarė didesniu patriotu, negu daugelis iš Lietuvos atvykusių. Jis uo-

FERRETERIA — BAZAR — ELECTRICIDAD
KAZLAUSKAS Hnos.
Medžiagos statybai ir elektros įrengimams
Namų apyvokos dalykai
Valentin Alsina 1599 T. E. 208 - 4067

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
Av. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal
Temperley BALCARCE 510
F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

DĖKOJAME:

• Vincui Norkaičiui ir A. Antanaičiui veltui dirbusiems A. L. Centro bufete ir įteikusiems nuo penkių mėnesių (kovo-rugpiučio) apyvartos, mūsų kasono gryno pelno \$ 150.820.-

AUKOJUSIEMS STATYBAI:

\$ 5.075 — Ryselienė Ona
 „ 1.000 — Rudis Jonas
 „ 1.000 — Vaitkūnas Kazys
 „ 915 — Jodka Pranas
 „ 440 — Ziberka Jurgis
 „ 300 — Petryla Vladas

\$ 8.730 — viso

• C. L. 67 jaunimo grupei, visiems pasidarbavusiems ir rėmėjams šokių vakarų, įvykusių liepos 1 ir 29, ir rugsėjo 9 dien., kurie labai gerai pavyko ir davė žymių pajamų statybos darbams paremti.

• Mūsų Vedusiam jaunimui, suruošusiam draugiškumo santykių palaikymui nepaprastai gražią, pasekmingą ir linksmą ruotaičio praėjusią vakarienę rugpiučio 12 d., kuri daug prisidėjo ir prie mūsų kasos papildymo.

Vsiems nuosirdus mūsų ačiū
A. L. Centro Valdyba.

Rūmų statybos baigiamieji darbai sėkmingai vykdomi. Raštinės patalpa jau baigta. Fasado baigimo darbus taip pat greitai pradėsime. Pažiūrėkite sporto aikštelės įrengimus. Kviečiame visus narius aplankyti mūsų tautinį židinį bent šeštadieniais ir sekmadieniais.

A. L. C. Valdyba.

• Arturas Mičiudus su šeima išvyko poilsio kelionei į Comodoro Rivadavia, kur svečiuosis pas savo švogerių kap. Švenčionių ir aplankys kitus artimuosius.

KAROLIS URBONAVIČIUS

Nuo mažens dalyvauja L. Centre. Bet tam turi ir visas „lengvatas“ — jo tėveliai Ona Šukevičiūtė ir Jonas Urbonavičiai yra L. C. veikėjai ir nuolatiniai bendradarbiai, o atstumas iki Centro rūmų lengvai „nugalimas“, tik skersai gatvę — 20 metr. Dalyvaudavo visuose vaikų ansambliuose, parengimų programose, o pasiekęs jaunuolio metų — šokių ansambly ir „Autors“ chore.

Karolis baigė „Colegio Industrial“ techniko — mechaniko diplomu. Dirba „Tamet“ fabrike netoli savo namų. Sekančiais metais savo programoje turi kelionę į USA. Jo draugai iš „C. L. 67“ tam labai pritaria, bet draugės ne. Jos abejoja Karolio atsparumu prieš šiaurietes. Sako, „geriau padarytų povestuvinę kelionę į Šiaurę. Dviese kelionė įdomesnė“. Pats Karolis tik šypsosi ir neišduoda savo planų.

Jo brolis Zigmas su žmona Luisa yra L. C. nariai ir augina du „papartyniečius“ — Jonuką ir Lilianą, o sesuo Hilda ištėkėjusi už Oskaro ir turi dvi dukreles — Klaudiją ir Laurą, kurios taip pat šoka ir dainuoja su „Papartynu“.

Karloio tėvas Jonas yra vienu iš pirmųjų Villa Lugano gyventojų, dabartinėje valdyboje — revizijos komisijos pirmininkas. Jo turima mėsinė tiekia dešreles, mėsą ir kitus produktus L. Centre ruošiamiems pietums ir vakarienėms.

NAUJI „LAIKO“ RĖMEJAI

\$ 2000 — Juozas Šiušis
 „ 500 — Antanas Švarlys
 „ 400 — Antanas Kučas
 „ 630 — Klemensas Preikša
 „ 300 — Verutė Petrokienė
 „ 300 — Rudolfas Navickas
 „ 300 — Petras Varnas
 „ 300 — Emilija Tubelytė
 „ 300 — Anyta Šeštakauskienė
 „ 230 — Jonas Čikštas
 „ 100 — Stasys Vasiūnas
 „ 100 — Alfredas Jablonskis
 „ 100 — Petras Petkus
 „ 100 — P. Maslionienė
 „ 50 — Pranas Petrulis
 „ 30 — Boleslovas Martinėnas
 „ 30 — Antanas Sabutis

Dėkojame visiems gerbiams „Laiko“ prenumeratoriams, kurie užsimokėdami savo prenumeratą, nepamiršta dar paremti spausdintojo lietuviško žodžio gaivinimo darbą.

„Laiko“ Administracija.

PASINAUDOKIME

VILLA ELISA VASARVIETĖ

Artėjant karštesnėms dienoms, daugelis mūsų tautiečių nori pabėgti nuo miesto triukšmo bent vienai dienai, ar savaitgaliui, ar progai esant ir keletai dienų. Kas negali kur toliau išvykti, gali pasinaudoti Villa Elisa vasarviete, kuri Jaunimo Metų užbaigimo proga buvo pagražinta, įrengta daugiau patogumų, turi du baseinus (mažiems vaikams ir suaugusiems), keleta krosnių kepimui „asado“, daug didelių, pavėsingų medžių, sporto aikštelę, vaikams sūpuokles ir vieniems daug vietos. Vasarvietės įrengimams ir jos palaikymui išleidžiama stambesnės sumos. Deficito sumažinimui nuo vasarotojų bus imamas nedidelis mokestis Norintieji vykti V. Elisa „SILUVOS“ vasarvietėn, prašomi iš anksto susitarti liet. parapijoje.

Tėvai Marijonai.

tro vardu iki kol steigsima Labdarybės draugija įgys juridinio asmens teises ir galės persirašyti nuosavybę savo vardu.

—Priimta programa pavasario sutikimo šventei — rugsėjo 23 d. Bus renkama grožio karalaitė, kuriai skiriama premija — kelionė į Braziliją. Buvo sudarytas karalaitės rinkimo komisijos sąstatas, perskaitytas ir visų pri-

LAIKAS

PATRIJOTINIO
 RELIGINIO
 TURINIO
 LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — A. Steigvilas, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriaus prašant. Kaina: Argentinoje metams \$ 700.- administracijoje, \$ 770.- namuose, Urugvajuje met. 150 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

Metai XIX — Nr. 411

1967 m. rugsėjo 28 d.

MUS APLANKĖ

Rugsėjo 16 iš Čilės atvyko Concepcion Universiteto prof. Julius Kakarieka. Leisdami trečią dieną Vokietijoj pokario metais, du jaunuoliai studentai Julius Kakarieka ir Paulius Stelingis gauna pasiūlymą ir stipendijas vyksti universiteto studijoms į Čilę. 1952 m. abu studijas baigė. P. Stelingis dėsto bendrąją literatūrą Santiago universitete, o J. Kakarieka senųjų ir vidurinių amžių istoriją, pradžioje taip pat Santiago valstybiniame ir Katalikų universitetuose, gi nuo 1958 m. ordinariniu profesorium Concepcion universitete. Akademikas J. Kakarieka, pasinaudodamas Čilės nepriklausomybės šventės savaitės atotogomis universitete, atvyko susipažinti su Buenos Aires mokslo įstaigomis ir aplankyti savo draugus — kun. J. Petraitį ir pp. B ir Vladę Survilus.

Prof. Kakarieka su prof. Ern. Paršeliu buvo priimti Buenos Aires provincijos švietimo min. Alfr. Tagliabue, su kuriuo ilgokai pasikalbėjo įvairiomis temomis. Taip pat turėjo audiencijas pas Salvador universiteto rektoriu T. Ismael Quilles, S. J. ir monsg. Octavio Derisi, Katalikų univ. rekt. Lankėsi Lujan šventovėje ir ten esančiam istoriniame muziejuje.

Rugsėjo 24d. prof. J. Kakarieka išskrido atgal į Čilę, turėdamas vilties už metų vėl atvykti, gal ilgesniam laikui.

SOCIALINIS IR KULTŪRINIS KLUBAS „VYTIS“

Kviečia visus mūsų jaunojo Atžalyno tėvus posėdžiui, kiekvieną ketvirtadienį Lietuvių Salėje Brasil 835, Avellaneda, kur tarsimės apie sporto ir kultūrinės pramogų lietuvių vaikams. Dėl informacijų ir pasiūlymų kreiptis pas „Vytytės“ klubo kasininką Petrą Barišauską, tel. 91-2929.

• Sekmadienį, rugsėjo 24 d. Lie. Parapijos sporto aikštėje vyko pirmos futbolo rungtynės tarp Susivienijimo L. Arg. jaunučių ir Vyčių Atžalyno. Pirmoje daly laimėjo „Vytytės“ 5-2, o antroje daly laimėjo Susivienijimas 4-3. Ruošiamos taisyklės, pagal kurias ateity bus tvarkomos šios rungtynės.

DĖKOJAME

—p. Rupieniui už paskolą, kurios dėka išsinuomavom autobusą ir visas Atžalynas galėjo vyksti veltui.

—Rosario ses. Kazimierietėms už nakvynę. Sveikiname jas mokyklos sukakties proga ir linkime daug sėkmės.

—E. Palaikytei ir Vabaliukams už draugystę ir malonų priėmimą.

—šeimininkėms ir kepėjams už labai skanų asado.

—ypatingai kun. J. Margiui už pakvietimą, puikų priėmimą ir nuolatinį mumis rūpinimąsi. Visiems didelis lietuviškas AČIŪ!

Atžalynas ir visi ekskursantai.

DU MALONŪS SVEČIAI

Rugpiučio 30 d. „Laiko“ redakcija turėjo malonų vizitą — inž. Leonas Kybartas iš Kalifornijos, JAV, ir ponija Janina Giedraitytė de Falkowski iš Coghlan.

Didesnę gyvenimo dalį praleido JAV-se. Pasibaigus paskutinam karui, atsiduria Vienoje — vertėju prie aleatų komisijos. Jis lasvai vartoja anglų, prancūzų, vokiečių, rusų, lenkų ir, žinoma, lietuvių kalbas. Vienoje lietuvių buvo didelė grupė. Visiems kuo galėdamas inž. Kybartas daug padėjo.

Atvykęs iš ekskursijos po Europą — Portugaliją, Ispaniją, Prancūziją, ir neturėdamas jokio lietuvių adreso, inž. Kybartas varė telefonų abonentų knygą. Ir čia artanda — „Giedraitis Janina, 52-3708“. Tada vėl lengvai užsimezga ryšys su lietuvišiais.

Abu svečiai su įdomumu aplankė Aušros Vartų bažnyčią, salę, mokyklą, spaustuve, o daugiausiai domėjosi muziejumi. Inžinierius, šalia mechanikos inžinerijos, kitą sritį kur giliai pažįsta, tai istorija. Savo namuose tarp kitos istorinės medžiagos ir vertingų knygų, turi ir Teodoro Narbuto 9 tomų veikalą „Historia Narodu Litewskiego“.

J. Giedraitytė, baigusi „Saulės“ gimnaziją Kaune, buvo šokėja Valstybės teatre. Po karo keleta metų šoko La Platos operos baletą. Sukūrusi šeimą, baletą paliko. Augina dvi dukras atvykusi Argentinon, taip pat ir sūnų.

Neužmiršta lietuviškos spaudos — prenumeruoja „Laiką, skaito lietuviškas knygas.

MŪSŲ KOLONIJOS

• Vincas Paceržinskas su žmona keletą mėnesių pavišėję USA, aplankę daugelį įdomesnių vietovių, grįžo Argentinon.

—oOo—

• Pavergtųjų Tautų savaitę pradėdant, rugsėjo 17 d. vyks. E. Segura atlaikė iškilmingas mišias katedroje ir pasakė pamokslą. Po to, buvo padėtas vainikas prie laisvės piramidės. Visą savaitę ten plėvėsavo 9-ųjų pavergtųjų tautų vėliavos, jų tarpe ir mūsų trispalvė.

Pagrindinis minėjimas įvyko rugsėjo 22 d. Franco-Argentina salėje, kuri buvo pilna publikos. Programai vadovavo Z. Juknevičius. Tarp įvairių kalbėtojų, ypač su dideliu dėmesiu ir įdomumu, buvo išklaustytos kalbos dr. Ed. Garcia ir rašytojos Elsie de Haedo. Vidaus reikalų ministras ir kiti žymūs asmenys sveikino atsiųstais raštais.

Dr. E. Garcia, buvęs Argentinijos ambasadorius prie OEA ir jos pirmininkas pareiškė, kad jis su kitais teisininkais pradeda akciją, kad būtų atšauktas buvusios vyriausybės užs. reik. ministras Zavala-Ortiz potvarkis, kuriuo nustatyta, kad asmenys gimę Pabaltijo valstybėse būtų registruojami kaip gimę Sovietų Sąjungoje. „Neteisingas įstatymas turi būti atšauktas ir tikimės, kad ši vyriausybė tai padarys“ — taip jis baigė.

JIE UŽIMS MŪSŲ VIETAS

Gamta nei gyvenimas šuolių nemėgsta. Viskas eina palaipsniui. Kariuomenė kiekvienas turi pereiti eilinio apmokymą, kol pradeda kopti laiptais aukštyn. Profesijos ar amato besimokant taip pat reikia pradėti nuo elementariųjų žinių ir pratimų.

Tas pats organizacijų gyvenime. Jų valdybos ir sąmoningi lietuviai patriotai svarbiausią dėmesį kreipia į vaikus. Juos lengviau galima paveikti negu jaunimą, o jaunuolis greičiau patraukiamas, negu subrendęs asmuo. Aišku, būna atsitikimų, kad ir senstas žmogus, visą gyvenimą buvęs grynu materialistu, pagaliau atsigręžia į tautinius, humanistinius ar religinius idealus. Bet tai retos išimtys.

L. Centras nesigaili pastangų nei lėšų, kad mūsų mažučiai šiuose rūmuose jaustųsi kaip namuose. Rugpiučio 6 buvo „vaiko diena“. Tai ypatinga ir vienintelė metuose jų šventė. Piešimo konkursas, premijos, dovanėlės, vaišės giliai įstrigo jų atmintyje. Šventės pasisekimui ypač daug nuosirdaus darbo įdėjo Veronika Jasuitytė ir Liudas Lemberis.

Kalėdų, Trijų Karalių ir kitų švenčių progomis Centro rūmuose paruošiama speciali programa vaikams. Kiekvieną šeštadienį ar sekmadienį taip pat jie čia krykštaujama žaisdami, moky-

damės dainuoti ar šokti. Bet svarbiausia, jie čia nuo mažų metų susigyvena, saugaus lietuviška organizacija. „Papartyno“ grupė kas kartą darosi skaitlingesnė. Jai su atsidėjimu ir gambiai vadovauja Rosita Rukšėnaitė.

Mūsų nariai ir mūsų seneliai gali būti ramūs — yra kas užims mūsų vietas. Mūsų pastatyti rūmai neteks svetimiems.

• L. Centro Valdybos posėdis įvyko rugsėjo 17 d. Buvo aptarta:

—paskubinti pas notarą Senelių Namų nuosavybės akto pasirašymą, kaip buvo pasižadėta ALOS Tarybos posėdyje. Nuosavybė bus užrašyta L. Cen-

imtas. Pageidauta, kad kandidatės kiek galint daugiau mokėtų lietuvių kalbos, istorijos ir žino-tų apie Argentinijos lietuvių organizacijas.

—Numatyta šie sukaktuvinio renginiai: Spalių 1 d. — mišios už mirusius narius; 7 d. — sukaktuvių minėjimas; 15 ir 22 d. — jaunimo sporto žaidynės; 21 d. — jaunimas ruošia pagerbimą nusipelnusių narių ir sulaukusių 70 m. amžiaus; 29 d. — „kiškio vijimas“ automobiliais.

Be valdybos narių, posėdyje dalyvavo ir kai kurie aktyvesni veikėjai.

Koresp.